

TERVETULOA POHJOLAAN!

On eräs erityinen paikka. Se sijaitsee synkimpien salojen ja tietymättömien teiden tuolla puolen, kaukana pohjoisessa.

Tuosta paikasta kulki toinen toistaan hurjempia juttuja. Joku kertoi ihmisten olevan siellä puoliksi eläimiä. Toinen väitti nähneensä siellä ihmissyöjiä. Siellä kuulemma uhrattiin eläimiä, vuodatettiin verta ja pukeuduttiin kuolleiden eläinten osiin. Oli parasta pysyä sieltä visusti poissa.

Ihmisten mielestä paikka oli vieras ja pelottava. Se sijaitsi näkyvän maailman tuolla puolen. Kun joku kuoli, hänet lähetettiin sinne, koska sieltä käsin ei voinut eläviä häiritä. Perille tuohon paikkaan vei vain yksi reitti: mustana kiiltelevä joki. Sinne päästäkseen oli läpäistävä Tuonelan portit.

Vanhoissa mytologioissa esiintyy edellä kuvattu myyttinen paikka: Pohjola. Tutkijat ovat kiistelleet Pohjolasta ja sen perimmäisestä luonteesta jo toistasataa vuotta. Onko Pohjola maantieteellisesti sijoittuva historiallinen paikka vai ennemminkin muinaisten tarujen myyttinen työssija, jolle on turha etsiä tarkkoja koordinaatteja?

Historian saatossa tarujen Pohjola on sijoitettu kartalla lukuisiin eri paikkoihin – milloin Lappiin, milloin Laatokan pohjukkaan, milloin Vienanmeren rannalle. Jotkut ovat puolestaan sovitelleet sitä Pohjanlahden rantaan ja jotkut väittäneet sen sijaitsevan Satakunnasta alkavan pohjanreitit varrella. Ei Etelä-Pohjanmaata eikä Bjarmiaakaan ole näissä pohdinnoissa unohdettu.

Edelleenkin ei ole syntynyt yhteisymmärrystä siitä, missä Pohjola perimmiltään sijaitsee. Tuo tarunhohtoinen paikka on yhä vapaa tulkintoille. Niinpä jokainen voi sijoittaa sen, minne tahtoo: pohjoiselle napapiirille, omaan mieleensä tai muinaiseen Ultima Thuleen, jonne kreikkalainen tutkimusmatkailija Pytheas vuonna 325 ennen ajanlaskun alkua saapui. Hänen kirjoittamansa kuvaus tuosta matkasta on ensimmäinen historiallinen teksti, jossa pohjoinen alue mainitaan.

Samaan aikaan Pohjola on tietysti myös tuiki tavallinen paikka: arkinen maailmankolkka, jossa pohjoiset

hyvinvointivaltiot sijaitsevat. Sellaisena se on juuri nyt kiinnostavampi kuin koskaan.

Pohjolan imusta on ilmassa useita viitteitä. Pohjoismaiden hyvinvointimalli kiinnostaa, ja sen mahdollistamaa onnellisuutta tutkitaan. Myös pohjoinen mielenmaisema inspiroi. TV-sarjoja ja kirjoja myydään *nordic noirilla*. Pohjoinen eksotiikka houkuttelee, ja marjoista ja sienistä luodaan terveystta edistäviä tuotteita. Saunaakin viedään maailmalle kiukaat höyryten. Mikä tärkeintä, tämän kaiken taakse kätkeytyy luonnon suuri hiljaisuus, joka saa ihmiset matkustamaan Pohjolaan aina kaukaisista maista saakka.

Ei tarvitse kuin astua lähimetsän polulle havaitakseen, että pohjoinen luonto on täynnä voimaa. Sitä huokuu vedestä, maalta ja metsistä. Myös lumessa ja jäässä on erityistä voimaa. Mutta missä ovat Pohjolan vanhimmat arkkityypit, villit eläimet, joiden puoleen varhaiset ihmiset ja -äidit apua tarvitessaan kääntyivät?

Tämä kirja on omistettu Pohjolan eläimille ja niissä piileville voimille. Se tarjoaa lukijalle kurkistuksen menneeseen, siihen, mistä olemme eri vaiheiden kautta tulleet. Näin se piirtää myös mahdollisen polun, jonka avulla kuka tahansa voi vahvistaa suhdetta luontoon ja täällä muinoin syntyneeseen kulttuuriin.

Kirja on syntynyt kunnioituksesta pohjoista luontoa, sen eläimiä ja täällä muinoin asuneita ihmisiä kohtaan. Toivomme, että Sinä lukijana saat kirjan tarinoista ja kuvista tietoa ja voimaa. Kirjan voi myös lukea puheenvuorona luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen puolesta.

Tervetuloa mukaan!

Maaretta, teksti ja alkuperäisidea

Markus, kuvitus ja graafinen suunnittelu